

חשבון אינפיניטיסמלי 1

www.sikumuna.co.il

ערך מוחלט

$$|a| = \begin{cases} a & a \geq 0 \\ -a & a < 0 \end{cases}$$

$$\sqrt{a^2} = |a|$$

$$|-a| = |a|$$

$$|ab| = |a||b|$$

$$\left| \frac{a}{b} \right| = \frac{|a|}{|b|}$$

$$|a^n| = |a|^n$$

$$|a+b| \leq |a| + |b|$$

גבולות

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) \pm g(x) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) \pm \lim_{x \rightarrow a} g(x)$$

חיבור חיסור

$$\lim_{x \rightarrow a} (c \cdot f(x)) = c \cdot \lim_{x \rightarrow a} f(x)$$

כפל בסקלר

$$\lim_{x \rightarrow a} (f(x) \cdot g(x)) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) \cdot \lim_{x \rightarrow a} g(x)$$

כפל פונקציות

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{\lim_{x \rightarrow a} f(x)}{\lim_{x \rightarrow a} g(x)}$$

בתנאי ש- $g(x)$ שונה מ-0 בסביבה של a

$$\lim_{x \rightarrow a} (f(x))^n = (\lim_{x \rightarrow a} f(x))^n$$

n טבעי

$$\lim_{x \rightarrow a} \sqrt[n]{f(x)} = \sqrt[n]{\lim_{x \rightarrow a} f(x)}$$

n טבעי וכאשר n זוגי אי שלילי בסביבות הנק' a .

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} a^x = \infty$$

$a > 1$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} a^x = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} a^x = 0$$

$0 < a < 1$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} a^x = \infty$$

חשבון אינפיניטיסמלי 1

www.sikumuna.co.il

$$\lim_{x \rightarrow 0} (1+x)^{\frac{1}{x}} = e$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln x = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x = -\infty$$

מקרים של " $x \rightarrow \infty$ " או " $x \rightarrow -\infty$ ":

1. להוציא את החזקה הגבוהה, בנפרד במונה ובמכנה במקרה של מנה.
2. כדי להפטר משורשים – כפל בצמוד.
3. בפולינום או פונ' רציונלית מטפלים ע"י הצבה ישירה.

ערך הביניים:

לכל ערך y המצא בין $f(a)$ ל- $f(b)$ קיים c בקטע (a,b) כך ש- $y=f(c)$. (בתנאי כי f רציפה בקטע).

סנדוויץ':

$f(x) \leq g(x) \leq h(x)$ ומתקיים עבור כל x בקטע: $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} h(x) = L$ אז $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = L$

חוקי לוגריתמים

$$\log_a (b \cdot c) = \log_a b + \log_a c$$

$$\log_a \left(\frac{b}{c}\right) = \log_a b - \log_a c$$

$$\log_a (b^k) = k \log_a b$$

$$\log_a x = \frac{\log_c x}{\log_c a} = \frac{\ln x}{\ln a}$$

חשבון אינפיניטסימלי 1

www.sikumuna.co.il

נגזרות

$$f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}$$

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$$

$$\lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{(f(a) + \Delta x) - f(a)}{\Delta x}$$

$$f(x_0 + \Delta x) \approx f(x_0) + f'(x_0)\Delta x$$

$$y - f(a) = f'(a)(x - a)$$

$$(f \pm g)'(a) = f'(a) \pm g'(a)$$

$$(cf)'(a) = c \cdot f'(a)$$

$$(f \cdot g)'(a) = f'(a) \cdot g(a) + f(a)g'(a)$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)'(a) = \frac{f'(a)g(a) - f(a)g'(a)}{g^2(a)}$$

קירוב לינארי

משוואת המשיק לגרף כאשר f גזירה ב- a

$f \pm g$ גזירה ב- a

לכל c קבוע הפונקציה cf גזירה ב- a

fg גזירה ב- a

$\frac{f}{g}$ גזירה ב- a ומתקיים $g(a) \neq 0$

אם $f(a) = c$ אז $(c)' = 0$.

$$(\sin x)' = \cos x$$

$$(\cos x)' = -\sin x$$

$$(tgx)' = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$(ctgx)' = \frac{1}{\sin^2 x}$$

$$(\arcsin x)' = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(\arccos x)' = -\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$$

$$(\arctan x)' = \frac{1}{1+x^2}$$

$$(\operatorname{arc cot} x)' = -\frac{1}{1+x^2}$$

$$\frac{\pi}{2} - \operatorname{arctag} x = \operatorname{arc cot} x$$

$$(g \circ f)'(a) = g'(f(a)) \cdot f'(a)$$

מורכבות: אם $g(x)$ גזירה ב- $b=f(a)$ ואם $f(x)$ גזירה ב- a

$$(\ln x)' = \frac{1}{x}$$

$$(a^x)' = a^x \cdot \ln a$$

$$(\log_a x)' = \frac{1}{x \ln a}$$

חשבון אינפיניטיסמלי 1

www.sikumuna.co.il

משפטים כלליים

משפט פרמה:

אם a נקודת קיצון מקומי של f ואם f גזירה בנק' a אז מובטח ש- $f'(a)=0$ (מסקנה): בנקודת מקסימום או מינימום ייתכנו שני מצבים בלבד: או ש- $f'(a)=0$ או שאינה קיימת.

משפט וירשטראס:

אם f פונקציה רציפה בקטע $[a,b]$ אז f מקבלת את המינימום והמקסימום המוחלט בתוך הקטע

משפט רול:

אם f פונקציה רציפה ב- $[a,b]$ וגזירה ב- (a,b) ואם $f(a)=f(b)$ אז קיימת נקודה $c \in (a,b)$ כך ש- $f'(c)=0$ (מסקנה): הצגה מספרית: $f(b) = 0 \leq f'(c) = 0 \leq f(a) = 0$

משפט הערך הממוצע (Lagrange):

אם f פונקציה רציפה בקטע $[a,b]$ וגזירה ב- (a,b) אז קיימת נקודה $c \in (a,b)$ כך ש-

$$f'(c) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a}$$

משפט הערך הממוצע של קושי:

אם f ו- g פונקציות רציפות בקטע $[a,b]$ וגזירות בקטע (a,b) כך ש- $g'(x) \neq 0$ ב- (a,b) אז קיימת

$$\text{נקודה: } \frac{f'(c)}{g'(c)} = \frac{f(b) - f(a)}{g(b) - g(a)}$$

כללי לופיטל למקרה "0/0"

נניח ש- f, g פונקציות שמוגדרות וגזירות בסביבת הנקודה a (למעט אולי a עצמה) כך ש- $g'(x) \neq 0$

בסביבה זו. ונניח ש- $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = 0$ וגם $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = 0$, נניח בנוסף ש- $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)} = L$, אז גם-

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = L$$

כללי לופיטל למקרה " $\frac{\infty}{\infty}$ " או " $\frac{-\infty}{-\infty}$ "

נניח ש- f, g פונקציות שמוגדרות וגזירות בסביבת הנקודה a (למעט אולי a עצמה) כך ש- $g'(x) \neq 0$

בסביבה זו. ונניח ש- $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \infty$ וגם $\lim_{x \rightarrow a} g(x) = \infty$, נניח בנוסף ש- $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)} = L$, אז גם-

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = L$$

חשבון אינפיניטיסמלי 1

www.sikumuna.co.il

זהויות טריגונומטריות

זהויות פיתגורס:

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1$$

$$1 + \tan^2 \theta = \sec^2 \theta$$

$$1 + \cot^2 \theta = \csc^2 \theta$$

זהויות סימון:

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) = \cos \theta$$

$$\cos\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) = \sin \theta$$

נוסחאות סכום:

$$\sin(\alpha + \beta) = \sin \alpha \cos \beta + \sin \beta \cos \alpha$$

$$\cos(\alpha + \beta) = \cos \alpha \cos \beta - \sin \beta \sin \alpha$$

$$\tan(\alpha + \beta) = \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta}$$

נסחאות זוויות כפולה:

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$$

$$\cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1$$

$$\cos 2\alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha$$

נסחאות חצי-זווית:

$$\cos^2 \frac{\alpha}{2} = \frac{1 + \cos \alpha}{2}$$

$$\sin^2 \frac{\alpha}{2} = \frac{1 - \cos \alpha}{2}$$

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x}$$

חשבון אינפיניטיסמלי 1

www.sikumuna.co.il

חקירת פונקציות

עליה וירידה:

אם f גזירה בקטע I ואם $f'(x) > 0$ לכל $x \in I$ אז f עולה

אם f גזירה בקטע I ואם $f'(x) < 0$ לכל $x \in I$ אז f יורדת

נקודות קריטיות, קיצון, מקסימום ומינימום:

אם c נקודה קריטית של הפונקציה f ואם f' משנה סימן ב- c אז c נק' קיצון.
אם f'' משנה סימן בנקודה c אז c נק' פיתול. הנקודה c היא בעצם נקודה קריטית (בדרך כלל) של f' (כולמר f'' לא קיימת או שווה 0).

נניח ש- f גזירה בטע המכיל את את הנקודה c ונניח ש- c נקודה קריטית ולכן $f'(c) = 0$:

1. f גזירה פעמיים בנקודה c ואם $f''(c) > 0$ אז c נק' מינימום מקומי של f .
2. f גזירה פעמיים בנקודה c ואם $f''(c) < 0$ אז c נק' מקסימום מקומי של f .

אסימפטוטות:

אם f מוגדרת ב- (a, ∞) ואם $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = b$ אז הישר $y=b$ נקרא אסימפטוטה אופקית ב- ∞ .

אם f מוגדרת ב- $(-\infty, a)$ ואם $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b$ אז הישר $y=b$ נקרא אסימפטוטה אופקית ב- $-\infty$.

הישר $y=ax+b$ נקרא אסימפטוטה משופעת אם ב- ∞ $\lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - ax - b) = 0$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - ax) = b, \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = a \quad (\text{הגדרה דומה ב- } -\infty)$$

חשבון אינפיניטיסמלי 1

www.sikumuna.co.il

אינטגרציה

אינטגרלים כללים:

$$\int af(x)dx = a \int f(x)dx$$
$$\int (f(x) \pm g(x))dx = \int f(x)dx \pm \int g(x)dx$$
$$\int u'vdx = uv - \int uv'$$

- ✓ כפול בצמוד
- ✓ להוסיף אחד או להוריד אחד
- ✓ להכפיל באחד
- ✓ לפרק לשמרים
- ✓ לעביר לביטוי טריגונומטרי אחר
- ✓ לנסות להגיע לכלל נסיגה.

אינטגרלים של פונקציות טריגונומטריות:

$$\int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \operatorname{tg} x + C$$
$$\int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\operatorname{cot} x + C$$
$$\int \sin x dx = -\cos x + C$$
$$\int \cos x dx = \sin x$$
$$\int \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} dx = \arcsin x + C$$
$$\int \frac{1}{1+x^2} dx = \arctan x + C$$

$$\int \frac{1}{1-x^2} dx = \frac{1}{2} \ln \left| \frac{1+x}{1-x} \right| + C$$

$$\int \frac{1}{\cos x} dx = \frac{1}{2} \ln \left| \frac{1+\sin x}{1-\sin x} \right| + C$$

אינטגרלים של פונקציות לגריתמיות:

$$\int e^{ax} dx = \frac{e^{ax}}{a} + C$$

$$\int x^a dx = \frac{x^{a+1}}{a+1} + C$$

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln |x| + C$$

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{a+x^2}} dx = \ln |x + \sqrt{a+x^2}| + C$$